

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Тульчинський фаховий коледж ветеринарної медицини
Білоцерківського національного аграрного університету»

Затверджую

Голова приймальної комісії

Михайло МОРКЛЯК

2025р.

Програма
індивідуальної усної співбесіди з української мови
для абітурієнтів, які вступають на основі базової середньої освіти на
здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за
спеціальностями:

Н6 «Ветеринарна медицина»;

G13 «Харчові технології»;

D1 «Облік і оподаткування».

Розглянуто та схвалено на засіданні
приймальної комісії
Протокол №__ від «__» _____ 2025 р.

Пояснювальна записка

Значення мови в житті суспільства дуже велика. У світі існує близько п'яти тисяч мов. Кожна з них є засобом спілкування. За допомогою мови: люди формують думки, пізнають світ, об'єднуються в одну спільноту, передають один одному досвід. Для кожного народу рідна мова – найцінніший скарб. Її не можна забувати. Сучасність потребує від кожної людини високої культури мовлення, обов'язковим елементом якої є високий рівень грамотності, адже сформовані правописні уміння й навички - це основа для реалізації загальної мовної компетентності особистості, потрібної не лише на період навчання, а й для стратегії вдосконалення власного мовлення впродовж усього життя. Вступне випробування з української мови проводиться для вступників на основі базової середньої освіти (9 класів), які відповідно до Правил прийому до Відокремленого структурного підрозділу «Тульчинський фаховий коледж ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету» та Порядку прийому на навчання до Відокремленого структурного підрозділу.

Зміст програми з української мови структуровано за відповідними розділами та темами.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ «УКРАЇНСЬКА МОВА»

1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

Голосні й приголосні звуки. Позначення звуків мовлення на письмі. Співвідношення звуків і букв. Ненаголошені голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Уподібнення приголосних звуків. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування *у-в*, *і-й*. Вимова звуків, що позначаються буквами *г* і *г*. Наголос.

Вживання м'якого знака та апострофа. Спрощення в групах приголосних.

Подовження та подвоєння приголосних.

Написання слів іншомовного походження: *и*, *і* у словах іншомовного походження; правопис м'якого знака та апострофа, подвоєння букв у словах іншомовного походження. Вживання великої букви.

Правила переносу слів з рядка в рядок. Написання префіксів *пре-*, *при-*, *прі-*, *з-* (*зі-*, *с-*), *роз-*, *без-* та ін.

2. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці.

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з

інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Складні випадки правопису значущих частин слова. Словотвір. Основні способи словотворення в українській мові. Правопис складних та складноскорочених слів. Правопис складних слів разом і через дефіс, написання слів з *пів-*, *напів-*.

4. Морфологія. Орфографія

Іменник. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Особливості вживання та написання відмінкових форм.

Букви

-а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Іменники загальні та власні. Велика буква і лапки у власних назвах.

Не з іменниками.

Правопис найуживаніших суфіксів.

Букви *е, и, і* в суфіксах *-ечок, -ечк, -ичок, -ичк, -інн (я), -ення (-я), -инн (я), -ив (о), -ев (о)*.

Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Прикметник. Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметника за значенням. Ступені порівняння якісних прикметників. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи). Правопис відмінкових закінчень прикметників.

Написання *не* з прикметниками. Написання *-н-* і *-нн-* у прикметниках.

Написання складних прикметників разом і через дефіс. Написання прізвищ прикметникової форми.

Числівник. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Написання складених числівників. Написання порядкових числівників з – *тисячний*.

Займенник. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Вживання займенників *ви, вам* у ввічливому значенні при звертанні до однієї особи, написання цих займенників з великої букви у пошанному значенні.

Дієслово. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но, -то*). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідмін. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Не з дієсловами. Правопис *-ться, -шся* в кінці дієслів. Букви *е, и* в особових закінченнях дієслів I і II дієвідмін. Буква *ь* у дієсловах наказового способу.

Дієприкметник. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу.

Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но, -то*.

Дієприкметниковий зворот. Виокремлення комами дієприкметникових зворотів.

Написання *-н-* у дієприкметниках та *-нн-* у прикметниках дієприкметникового походження. *Не* з дієприкметниками.

Дієприслівник. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Коми при дієприслівниковому звороті й одиничному дієприслівникові.

Правопис дієприслівників. *Не* з дієприслівниками.

Прислівник. Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на *-о, -е,*

утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

Букви *-н-* та *-нн-* у прислівниках. *Не* і *ні* з прислівниками. *И* та *і* в кінці прислівників.

Прийменник. Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Написання похідних прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Написання сполучників разом і окремо.

Частка. Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Написання часток. *Не* і *ні* з різними частинами мови.

Вигук. Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

Дефіс у вигуках. Кома і знак оклику при вигуках.

5. Синтаксис. Пунктуація

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Речення. Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Головні і другорядні члени речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Тире між підметом і присудком. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи

присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Написання непоширених прикладок через дефіс; прикладки, що беруться в лапки. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок). Виділення порівняльних зворотів комами.

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

Повні й неповні речення. Тире в неповних реченнях.

Речення з однорідними членами. Однорідні члени речення (із сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком). Речення з кількома рядами однорідних членів.

Однорідні й неоднорідні означення. Кома між однорідними членами.

Узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами. Двокрапка і тире при узагальнюючих словах у реченнях з однорідними членами.

Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями).

Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Розділові знаки при звертаннях і вставних словах.

Речення з відокремленими членами. Поняття про відокремлення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки при відокремлених членах.

Складне речення. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки між частинами складносурядного речення.

Складнопідрядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основи види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні,

причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами. Розділові знаки між головною і підрядною частинами складнопідрядного речення. Розділові знаки у складнопідрядному реченні з кількома підрядними частинами. **Безсполучникове складне речення.** Смыслові відношення між частинами безсполучникового складного речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в складному реченні з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.

Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Інтонація та розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

ХАРАКТЕРИСТИКА СПІВБЕСІДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Для проведення співбесіди передбачаються запитання та завдання, рівень яких відповідає чинній програмі. Матеріали співбесіди включають декілька питань з двох предметів та мають теоретичну та практичну спрямованість.

Запитання та завдання для проведення співбесіди укладають викладачі української мови коледжу.

У кожному варіанті запитання / завдання складені з метою виявити ступінь теоретичної підготовки вступника та вміння на практиці застосувати теоретичні відомості. Відповідь на запитання середнього рівня оцінюється в 4 бали, достатнього - у 6 балів, високого - у 10 балів.

При оцінюванні відповіді вступника потрібно керуватися такими критеріями: правильність та повнота відповіді; мовленнєва грамотність, аргументація та аналіз.

Відповідь вступника має бути зв'язною, логічно послідовною; він показує рівень знань теоретичного матеріалу, та демонструє практичні навички використання правил.

Використання електронних приладів, підручників, навчальних посібників в та інших матеріалів під час співбесіди заборонено.

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник, правильно відповідаючи на всі запитання та розв'язуючи завдання, - 100, що відповідають 200 балам за рейтинговою шкалою від 100 до 200 балів.

Переведення балів у рейтингову оцінку за шкалою від 100 до 200 балів здійснюють екзаменатори відповідно до таблиці, що приведена нижче.

ТАБЛИЦЯ

переведення балів, отриманих вступниками в результаті складання співбесіди з предметів «Українська мова» у рейтингову оцінку за шкалою від 100 до 200 балів

Бал за ІУС	Бал 100-200	Бал за ІУС	Бал 100-200	Бал за ІУС	Бал 100-200	Бал за ІУС	Бал 100-200	Бал за ІУС	Бал 100-200
1	101	21	121	41	141	61	161	81	181
2	102	22	122	42	142	62	162	82	182
3	103	23	123	43	143	63	163	83	183
4	104	24	124	44	144	64	164	84	184
5	105	25	125	45	145	65	165	85	185
6	106	26	126	46	146	66	166	86	186
7	107	27	127	47	147	67	167	87	187
8	108	28	128	48	148	68	168	88	188
9	109	29	129	49	149	69	169	89	189
10	110	30	130	50	150	70	170	90	190
11	111	31	131	51	151	71	171	91	191
12	112	32	132	52	152	72	172	92	192
13	113	33	133	53	153	73	173	93	193
14	114	34	134	54	154	74	174	94	194
15	115	35	135	55	155	75	175	95	195
16	116	36	136	56	156	76	176	96	196
17	117	37	137	57	157	77	177	97	197
18	118	38	138	58	158	78	178	98	198
19	119	39	139	59	159	79	179	99	199
20	120	40	140	60	160	80	180	100	200

Отже, оцінювання співбесіди відбувається за формулою: $M = 100 + N$, де N - це кількість балів, яку вступник отримав за повну відповідь на всі запропоновані запитання; M - це загальна кількість балів за співбесіду.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СПІВБЕСІДИ з ПРЕДМЕТУ
«УКРАЇНСЬКА МОВА»

1. Дуда О.О., Шевеляєва Л.А. Українська мова: Комплексний довідник. 5-9 класи / За ред. А.О. Свашенко. – 3-тє вид., доп. – Х. : Веста: Видавництво «Ранок», 2008. – 416 с.
2. Корицька Г.Р. Збірник диктантів з української мови: Комплексний довідник. 5-11 класи. – Мандрівець, 2011.
3. Куриліна О.В., Овчиннікова І.І., Земляна Г.І. Українська мова. Довідник. Завдання в тестовій формі: 5-11 класи. – Абетка. – 2011.
4. Омельчук С.А. Практикум з правопису української мови: 5-11 класи. – Грамота, 2009.
5. Попко О.Г. Українська мова за всією шкільною програмою: Практичний довідник. 5-11 класи. – Весна, 2008.
6. Полякова Л.О. Український орфографічний словник: 5-11 класи. – Торсінг-плюс, 2008.
8. Авраменко О.М. Українська мова. Збірник текстів для диктантів: 9 клас. – Грамота, 2010.
9. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів навчальний посібник. –К.:Вища школа, 2007.
10. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. – К.: Освіта, 2007.
11. Дудка О. О. Українська мова: Довідник. – Х.: «Ранок», 2006.
12. Кононенко П.П. та ін.. Українська мова: Навч. посіб. – К.: Либідь, 1991.
13. Паращич В. В. Українська мова. Довідник старшокласника та абітурієнта. –Х.: Торсінг Плюс, 2005.
14. Білецька О. Українська мова. Комплексна підготовка до ЗНО.- Тернопіль:Підручники і посібники, 2019.
15. Інтернет-ресурс
 - <https://prometheus.org.ua/zno/>
 - <https://osvita.ua/test/training/>
 - <https://zno.osvita.ua/ukrainian/>
 - [https://ilearn.org.ua'](https://ilearn.org.ua/)
 - <https://www.youtube.com/user/znoua/featured>
 - <http://schoollit.com.ua/>